

УРОК-ГРА

Українська революція

УЗАГАЛЬНЕННЯ ВИВЧЕНОГО МАТЕРІАЛУ

Розробила:

Викладач історії

Сахненко Любов Миколаївна

2017 р.

Тема уроку: Українська революція 1917 – 1918 рр.

Дидактична мета уроку: повторити, узагальнити, закріпити, оцінити знання набуті учнями впродовж вивчення теми.

Розвивальна мета уроку: сприяти розвитку аналітичного та логічного мислення, вмінь та навичок сформованих на попередніх уроках, формувати історичний світогляд та прагнення до вивчення історії України.

Виховна мета уроку: сприяти розвитку інтелектуальних здібностей та культури мовлення, ініціативи, активності; розвивати пізнавальні здібності, інтерес до навчання та вміння працювати в групі.

Тип уроку: повторювально – узагальнюючий з перевіркою набутих учнями вмінь і навичок.

Обладнання: атлас, контурна карта, документи (зміст Універсалів), таблиці, портрети політичних діячів, мультимедійний проектор, презентація до уроку.

Структура уроку:

1. Організаційна частина.
2. Мотивація навчальної діяльності.
3. Представлення команд, капітанів команд.
4. Розминка. Інтелектуальний турнір.
5. Упізнай історичну особу. (історичні загадки)
6. Гра «Вдягни історичний костюм»
7. Робота з історичними джерелами, картою та атласом.
8. Інтелектуальний турнір. (Конкурс капітанів)
9. Робота з словником..
10. Робота з таблицями.
11. Підведення підсумків уроку.
12. Домашнє завдання.

Хід уроку

Українська Революція, що розпочалась в 1917 році стала поштовхом до національної єдності українського народу, поштовхом до створення перших демократичних органів влади. Сьогодні ми аналізуємо події 1917 – 1918 років. вивчаємо допущені помилки та аналізуємо їх.

Сьогодні ми проведемо урок узагальнення, урок – гру, де ви покажете свої знання , вміння і навички.

Учні групи поділилися на три команди:

- 1 – «Самостійники», капітан команди - _____
- 2 – «Революціонери», капітан команди - _____
- 3 – «Демократи», капітан команди - _____

Вступна бесіда:

1. Яку назву має тема вивчення якої ви завершили?
2. Які основні причини української революції?
3. Що стало приводом др. Революції?

Розминка

Перша команда:

1. Коли була утворена Центральна Рада? (4 березня 1917 р.)
2. Хто очолив Генеральний Секретаріат? (В. Винниченко)
3. Коли був проголошений II Універсал Центральної Ради? (3 липня 1917 р.)
4. В якому місті сучасної України була перша столиця більшовиків? (Харків)

Друга команда:

1. Коли був утворений Генеральний Секретаріат? (15 червня 1917 р.)
2. Що проголошував III Універсал? (Автономію Української республіки у складі Російської Республіки)
3. Хто очолював Центральну раду? (М. Грушевський)
4. Коли був проголошений I Універсал? (10 червня 1917 р.)

Третя команда:

1. Коли був проголошений III універсал? (7 листопада 1917 р.)
2. Що проголошував I універсал? (Автономію України у складі Росії)
3. Хто став гетьманом Української держави? (П. Скоропадський)
4. Коли відбулась лютнева революція в Росії ? (23 лютого 1917 р.)

Упізнай історичну особу

Кожній команді зачитується задача за змістом якої вони повинні впізнати історичну особу про яку йдеться. За кожен правильну відповідь команда може отримати 6 балів. У випадку неправильної відповіді на питання можуть відповісти суперники.

Упізнай історичну особу:

1. “Він писав історію і водночас творив її, обіймаючи найвищі державні посади. Виносивши у своїй дослідницькій діяльності ідею Української держави, він безпосередньо реалізував її в умовах народно-демократичної революції в Україні (1917-1918 рр.)”.

(М.С.Грушевський).

2. “Він був автором чи не всіх декларацій і двох останніх універсалів Центральної Ради. У цих документах він намагався закласти міцні підвалини України у федеративному устрої майбутньої демократичної Росії. Не бачив України окрамо від Росії”.

(В.Винниченко).

3. «Він проголосив про створення Української держави. Очолив її та обійняв посаду гетьмана»

(П. Скоропадський)

Вивчення історії України за історією життя людей

Сучасна історична наука дедалі більше бачить своїм завданням олюднення історії, сприйняття її через долю людей, що жили в той чи інший період. Це і видатні особи, які здійснили великий вклад в розвиток подій, і звичайні люди, рядові громадяни. В кінцевому підсумку людині завжди цікава людина в першу чергу. Тому учні вивчають біографії видатних людей, бо вони є дуже повчальними, намагаються дати оцінку їх діяльності, розуміти мотиви вчинків, вплив історичних обставин на процес прийняття політичних рішень. Учням пропонується "вдягнутись в історичний костюм," уявити себе на місці політичного діяча. Наприклад, учням команд пропонується виступити у ролі політичних лідерів: М. Грушевського, В. Винниченка, П. Скоропадського та довести вірність саме своєї позиції у державотворенні.

Після виступу учнів іншим учасникам команди пропонується уявити себе на місці людей, які жили в час Української Революції:

1. Наталія Нестеренко, українська селянка. Залишилась з трьома дітьми. Не має достатньо врожаю, бо чоловік, брати, старші сини забрані в армію.
2. Федір Головатий, солдат, учасник боїв за г. Маківка.
3. Веніамін Заболоцький, поляк, власник фабрики з виробництва зброї.
4. Сергій Кулжинський, вчитель історії Київської гімназії, українець.
5. Наташа Чернігова, росіянка, робітниця на фабриці, мати 2-х дітей.

Робота з історичними джерелами

Учні команд по черзі опрацьовують текст Універсалів . Кожна команда по черзі відповідає на ключові питання по документу. Викладач оцінює відповідь учнів. Проводиться робота команд з Першим, Другим та Третім Універсалами Центральної Ради.

Робота з документом

Із Першого універсалу Української Центральної Ради .

Хай буде Україна вільною. Не одділяючись від всієї Росії, не розриваючи з державою Російською, хай народ український на своїй землі має право сам порядкувати своє життя. Хай порядок і лад в Україні дають обрані вселюдним, рівним, прямим і таємним голосуванням Всей Україні Українські Збори (Сейм). Усі закони, що повинні дати той лад у нас, на Україні, мають право видавати тільки наші Українські Збори. Ті ж закони, що мають лад давати по всій Російській державі, повинні видаватися у Всеросійським Парламенті.

...Ми гадали, що Центральне Російське Правительство простягне руку в сій роботі, що в згоді з ними ми, Українська Центральна Рада, зможемо дати лад в нашій землі. Але Тимчасове Російське Правительство одкинуло всі наші домагання... І тепер, народе Український, нас приневолено, щоб ми самі творили нашу долю. Ми не можемо допустити край наш на безладдя та занепад... І через те ми, Українська Центральна Рада, видаємо сей Універсал до всього нашого народу і оповіщаємо: однині самі будемо творити наше життя.

З городах і тих місцях, де українська людність живе всуміж з іншими національностями, приписуємо нашим громадянам негайно прийти до згоди й порозуміння з демократією тих національностей і разом ними приступити до підготовки нового правильного життя.

Запитання до документа:

1. Як у документі проголошувалася автономія України?

2. Яким мав стати вищий законодавчий орган в Україні?
3. Яким було ставлення до національних меншин, що проживали на території України?

III Універсал Центральної Ради *(основні положення)*

- Україна проголошувалася Українською Народною Республікою. «Не відділяючись від Російської Республіки й зберігаючи єдність її, ми твердо станемо на нашій землі, щоб силами нашими допомогти всій Росії, щоб уся Російська Республіка стала федерацією рівних і вільних народів». «Маючи силу й владу на рідній землі, ми тою силою й владою станемо на сторожі прав і революції не тільки нашої землі, але й усеї Росії».
- До Установчих зборів вся влада в Україні переходила до УЦР і Генерального Секретаріату.
- Територія УНР визначалася у межах Київщини, Поділля, Волині, Чернігівщини, Полтавщини, Харківщини, Катеринославщини, Херсонщини, Таврії (без Криму). Остаточні кордони УНР, а також прилучення частини Курщини, Холмщини, Вороніжчини і суміжних областей, де більшість населення українське, «має бути встановлене по згоді зорганізованої волі народів».
- Скасовувалося право власності на землю поміщиків та інших нетрудових господарств, а також на удільні, монастирські, кабінетні та церковні.
- Земля проголошувалася власністю народу і передавалася йому без викупу. Центральна Рада зобов'язувалась негайно прийняти закон про порядок використання земель обраними Земельними комітетами до Українських Установчих зборів.
- Установлювався 8-годинний робочий день для робітників. Запроваджувався державний контроль над продукцією в Україні, її виробництвом і розподілом.
- Давалася обіцянка негайно розпочати мирні переговори: «Через Центральне Правительство примусити й співників, і ворогів негайно розпочати мирні переговори». Проголошувалося скасування смертної кари.
- Надавалася повна амністія всім політичним в'язням і засудженим. Декларувалася реформа судочинства: «привести його до згоди з правними поняттями народа».
- Закріплювалися й поширювалися права місцевого самоврядування. Проголошувалися свободи слова, друку, віросповідань, зібрань, страйків, недоторканність помешкання, можливість вживання різних місцевих мов у зносинах з усіма установами.
- Надавалася національно-персональна автономія росіянам, євреям і полякам та ін.
- Наголошувалась особлива увага до проблеми продовольства.
- Вибори до Українських установчих зборів призначалися на 9 січня 1918 р. (27 грудня 1917 р.), їх скликання — на 22 (9) січня 1918 р.

Запитання до документа:

1. Які території входили до складу УНР за III Універсалом?
2. Як III Універсал розв'язував земельне питання?
3. У чому полягало історичне значення III універсалу?

Основні положення II Універсалу

УЦР мала поповнитися представниками інших народів, які проживали на території України, тим самим перетворившись на представницький орган краю.

УЦР повинна була виділити зі свого складу Генеральний Секретаріат, який буде представлено Тимчасовому уряду і затверджено як носій найвищої виконавчої влади в Україні.

УЦР повинна підготувати, у згоді з національними меншинами, закон про автономний устрій України, що буде затверджений Установчими зборами.

При кабінеті військового міністра, генеральному штабі й верховному головнокомандуючому Рада матиме своїх представників; незаперечувалось здійснення українізації військових частин.

Запитання до документа:

1. Яку позицію інтересів національних меншин відстоював II універсал?
2. На які поступки змушена піти Центральна Рада?
3. Яке історичне значення II Універсалу?

Робота з картою

Викладач обирає по одному учаснику з команд для роботи з картою. В той час як команди працюють над документами, їм надається контурна карта та атлас і ставиться завдання: «Позначити кордони території автономної України, що її було визначено на підставі компромісу між Центральною Радою і Тимчасовим Урядом.

Українська Революція

Роботи учнів оцінюються викладачем. За її результатами кожна з команд може отримати від одного до десяти балів.

6. Інтелектуальний турнір (конкурс капітанів)

Команди змагаються, хто швидше і правильно відповість на запитання. За кожну правильну відповідь команда отримує 1 бал.

Перша команда:

5. Коли була утворена Центральна Рада? (4 березня 1917 р.)
6. Хто очолив Генеральний Секретаріат? (В. Винниченко)
7. Коли був проголошений II Універсал Центральної Ради? (3 липня 1917 р.)
8. В якому місті сучасної України була перша столиця більшовиків? (Харків)

Друга команда:

5. Коли був утворений Генеральний Секретаріат? (15 червня 1917 р.)
6. Що проголошував III Універсал? (Автономію Української республіки у складі Російської Республіки)
7. Хто очолював Центральну раду? (М. Грушевський)
8. Коли був проголошений I Універсал? (10 червня 1917 р.)

Третя команда:

5. Коли був проголошений III універсал? (7 листопада 1917 р.)
6. Що проголошував I універсал? (Автономію України у складі Росії)
7. Хто став гетьманом Української Держави? (П. Скоропадський)
8. Коли відбулась лютнева революція в Росії (23 лютого 1917 р.)

7. Робота з словником

Кожній команді дається два значення на які вони повинні дати визначення. За кожну правильну відповідь команда отримує 2 бали.

Автономія – самоврядування певної частини держави, що здійснюється в межах , передбачених загальнодержавними законами.

Гетьманат – форма політичної влади – різновид воєнної диктатури.

Нація – група людей, які мають спільні інститути і звичаї, почуття соціальної однорідності, та спільності інтересу.

Самостійники – прихильники негайного проголошення в умовах революційних подій проголошення незалежності України.

Демократія – форма політичного устрою заснована на визнанні принципів народовладдя, свободи і рівності громадян.

8. Робота з таблицями

Заповніть таблицю:

№ з/п	Подія	Дата
1.	Лютнева революція в Росії	
2	Створення Центральної Ради	
3	I Універсал	
4	Утворення Генерального Секретаріату	
5	II Універсал	
6	Більшовицький переворот в Петрограді (жовтнева революція)	
7	III Універсал	

Підбиття підсумків уроку, виставлення оцінок.

Домашнє завдання: повторити тему «Українська революція» і визначити основні здобутки національно – визвольного руху в цей період.